

Training for Active Citizenship in the EU Enlargement Process

Trening za aktivno građanstvo u procesu proširenja EU

Education and Culture DG

'Europe for Citizens' Programme

National
Foundation
for Civil
Society
Development

City of
Osijek

Osijek
Baranja
County

Enlargement and active citizenship

The Association of Local Democracy Agencies: your partner to foster citizens' participation in Europe

The Association of the Local Democracy Agencies (ALDA), coordinating organization of the project "Training for Active Citizenship in the EU Enlargement Process" (TACEP) implemented in Croatia with the support of the European Commission (DG EAC, Europe for Citizens program), was founded in 1999 by the Council of Europe's Congress of Local and Regional Authorities to coordinate a network of local democracy agencies (LDAs) in South East Europe in existence since 1993.

Today ALDA coordinates a network of 12 LDAs in the Balkans and in the Southern Caucasus. It also gathered a network of 300 members and partners across Europe.

In the last few years, together with its original mission related to the coordination of the LDAs in South East Europe, ALDA has been more and more committed in the promotion of a new idea of active citizenship and participation all over Europe, by involving different stakeholders such as local authorities, civil society organizations, groups of citizens and also national and European institutions and

Proširenje i aktivno građanstvo

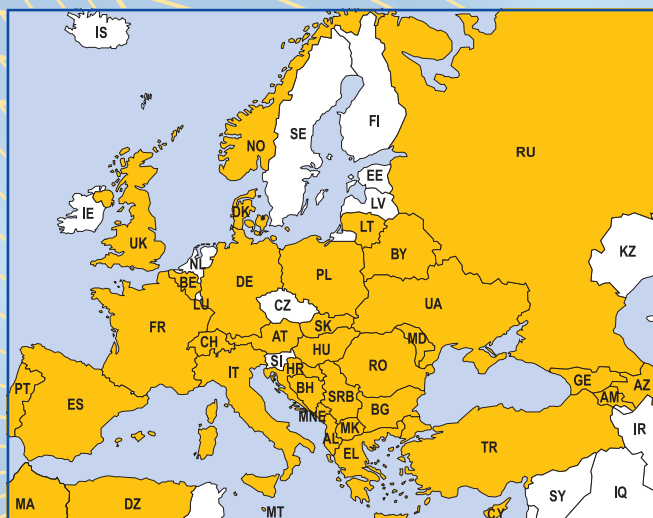
Asocijacija Agencija Lokalne Demokracije: vaš partner za promicanje građanske sudjelovanja u Europi

Asocijacija agencija lokalne demokracije (ALDA), organizacija-kordinator projekta "Training za aktivno građanstvo u procesu proširenja EU" (TACEP) koji je proveden u Hrvatskoj uz podršku Europske komisije (DG EAC, Program Europa za građane), osnovana je 1999. godine odlukom Kongresa lokalne i regionalne uprave Vijeća Europe, kako bi koordinirala mrežu agencija lokalne demokracije (ALD) koje u Jugoistočnoj Europi postoje od 1993.

Danas ALDA koordinira mrežu 12 ALD-a na Balkanu i u Južnom Kavkazu. ALDA također okuplja mrežu od 300 članova i partnera diljem Europe.

Unazad nekoliko godina, osim svoje originalne misije vezane uz koordinaciju agencija lokalne demokracije u Jugoistočnoj Europi, ALDA je sve više posvećena promociji nove ideje aktivnog građanstva i sudjelovanja u svim dijelovima Europe, tako što uključuje različite dionike poput lokalnih vlasti, organizacija civilnoga društva, grupa građana, te nacionalnih i europskih institucija i autoriteta.

Ovih dana, dok doživljavamo neprekidnu evoluciju

authorities. Nowadays, while experiencing a constant evolution and new challenges, we believe that European citizens have a key and primary role in building Europe. For this reason, ALDA has been promoting and implementing projects, actions and debates regarding the future of Europe, the necessity to get Europe closer to its citizens and the importance of a wider involvement of citizens in the life of the community, both at the local and at the European level, with the aim to promote good governance throughout Europe.

The LDAs

The first LDAs were established by the Council of Europe's Congress of Local and Regional Authorities in the early 1990s to strengthen local democracy, foster respect for human rights and further sustainable development in the Western Balkans. LDAs act in the context of multilateral decentralized co-operation involving local authorities and civil society in democratic participation at local and regional level.

There are 3 LDAs in Croatia. Although they have some specific focuses, they all provide capacity building for local authorities and civil society, promote minority rights, and work on youth issues and European integration.

The **LDA Osijek** was opened in 1993. It is located in a border area close to the Serbia and its Vojvodina Region as well as Hungary. The Osijek area, in particular the city of Vukovar, was very much affected by the war. A part of the region was under UN administration until the end of 1998. One of its specific focuses in local development (rural development and sustainable tourism).

The **LDA Sisak** was opened in 1996 in a very difficult area which was heavily damaged by the conflict from 1991 to 1995. The region was going through an economic turmoil at the end of the industrial period which determined the economic landscape for decades. The LDA works more specifically on gender issues (including combating domestic violence).

The **LDA Verteneglio/Brtonigla** was opened in 1996. It is located at the border with Slovenia and very close to the Italian border. Verteneglio is the only city of Istria with a majority of Italians. It focuses on transborder cooperation and interethnic dialogue.

i nove izazove, vjerujemo kako je europsko građanstvo ključ i primarna uloga u izgradnji Europe. Iz tih razloga, ALDA je promovirala i provela projekte, aktivnosti i rasprave koje se odnose na budućnost Europe, nužnost da približimo Europu svojim građanima i važnost ši-

reg uključivanja građana u život zajednice kako na lokalnoj, tako i na europskoj razini, s ciljem promocije dobre vladavine širom Europe.

ALD

Prve Agencije lokalne demokracije osnovao je Kongres lokalne i regionalne uprave Vijeća Europe početkom 1990-tih kako bi ojačale lokalnu demokraciju, osnažile poštovanje ljudskih prava i osigurale održivi razvoj na Zapadnom Balkanu. ALD djeluju u kontekstu multilateralne decentralizirane suradnje koja uključuje lokalne vlasti i civilno društvo u demokratskom sudjelovanju na lokalnoj i regionalnoj razini.

Postoje tri ALD u Hrvatskoj. Premda imaju svoje specifične misije, sve tri organizacije pružaju pomoć u izgradnji kapaciteta lokalnim vlastima i organizacijama civilnoga društva, promoviraju manjinskih prava, rada s mladima, te informacije o europskim integracijama.

ALD Osijek otvorena je 1993. godine. Smještena je u pograničnom području blizu Srbije (Vojvodine), te Mađarske. Područje Osijeka, a osobito područje grada Vukovara, bilo je snažno pogođeno ratnim zbivanjima. Dio te regije nalazio se pod administracijom UNA do početka 1998. godine. Jedan od specifičnih ciljeva ALD Osijek je razvoj lokalne zajednice (ruralni razvoj, te održivi razvoj turizma).

ALD Sisak otvorena je 1996. godine u vrlo problematičnom području koje je teško stradalo u sukobima od 1991. do 1995. godine. Cijelo je područje prolazilo kroz teško ekonomsku krizu na kraju industrijskoga razdoblja, što je cijelo to područje ekonomski odredilo za sljedećih nekoliko desetljeća. ALD Sisak poglavito se bavi rodnim pitanjima (uključujući borbu protiv obiteljskog nasilja).

ALD Brtonigla otvorena je 1996. godine. Smještena je na granici sa Slovenijom, te je vrlo blizu granici s Italijom. Brtonigla je jedini grad u Istri s većinskom talijanskom populacijom. ALD Brtonigla usmjerena je na prekograničnu suradnju i međuetnički dijalog.

The project: Training for Active Citizenship in the Enlargement Process (TACEP)

This publication is the result of the project “Training for Active Citizenship in the EU Enlargement Process”.

The Project focused on the need to provide capacity building to Croatian civil society organizations in order to support and promote their role as multipliers and links with the citizens in the context of the EU Enlargement Process, taking into consideration the candidate status of Croatia.

Objectives of the project

The objectives of the project were the following:

- to train Croatian citizens and civil society organizations in the field of active citizenship, by considering the status of pre-accessing country of Croatia;
- to provide capacity building to civil society organization to act as “multipliers” at the local level in the field of active citizenship;
- to promote cooperation and to favour the development of partnerships both at the European and in the field of active citizenship;
- to set-up three information points on active citizenship by the LDAs;
- to realize a useful hand book about “Enlargement and Active citizenship”.

Structure

The project was implemented in the 3 Croatian LDAs (Verteneglio, Sisak, Osijek). It lasted from September 2008 to June 2009 and consisted of the following activities:

- Preparation Meeting
- Three Trainings of Multipliers
- Three Europe for Citizens Information Points open on the 9th May (Day of Europe)
- Publication and CD-ROM
- Evaluation

Target groups

Ordinary citizens and representatives of different civil society organizations, both local and

Projekt: Trening za aktivne građane u procesu proširenja Europske unije (TACEP)

Ova je publikacija rezultat projekta “Trening za aktivne građane u procesu proširenja Europske unije”.

Projekt je bio usmjeren na potrebu osiguravanja izgradnje kapaciteta organizacija civilnoga društva u Hrvatskoj, kako bi se dala podrška i promovirala njihova uloga kao multiplikatora, te njihova veza s građanima u kontekstu procesa proširenja Europske unije, osobito uzimajući u obzir status kandidata Republike Hrvatske.

Ciljevi projekta

Ciljevi projekta bili su sljedeći:

- trenirati hrvatske građane i organizacije civilnoga društva na polju aktivnoga građanstva, uzimajući u obzir pred-pristupni status Republike Hrvatske;
- osigurati izgradnju kapaciteta organizacijama civilnoga društva kako bi djelovale kao “multiplikatori” na lokalnoj razini i na području aktivnoga građanstva;
- promovirati suradnju, te davati prednost razvoju partnerstva kako na europskoj tako i na lokalnoj razini, te na polju aktivnog građanstva;
- otvoriti tri informacijske točke o aktivnom građanstvu u suradnji s Agencijama lokalne demokracije;
- objaviti koristan priručnik o “Proširenju i aktivnom građanstvu”.

Struktura

Projekt je ostvaren u tri hrvatske Agencije lokalne demokracije (Brtonigla, Sisak, Osijek). Trajao je od rujna 2008. do lipnja 2009., a činile su ga sljedeće aktivnosti:

- Pripremni sastanci
- Tri treninga za multiplikatore
- Tri informacijske točke Europa za građane otvorene 9. svibnja (Dan Europe)
- Publikacija i CD-ROM
- Evaluacija

Ciljane skupine

Obični građani i predstavnici različitih organizacija civilnoga društva, uključujući i lokalne i

international, represent the main target of the trainings. Civil servants and elected public officials will also be given the opportunity to attend the trainings, in order to enhance the relation between local institutions and civil society

Methodology

The involvement and engagement of Croatian civil society, at the local and regional level, in the promotion of new and innovative actions in the field of active citizenship, was achieved through the methodology of the “trainings of multipliers”. This methodology was based on the concept of informal learning through two seminars and a project learning follow-up. The training process was participant-centred and practice-oriented: the active and interactive method allowed participants to learn from practical examples and theories in order to plan new actions.

In this way, putting into practice the objectives of the project, the participants developed their knowledge, skills and competences on:

- Europe for Citizens Program
- concept of “informal learning” for active European Citizenship
- participatory issues in different European Countries
- intercultural competences
- gathering, selecting and giving information
- presenting the specific relevant information and ideas to others
- discovering, analyzing and addressing needs of potential Program users
- motivating others
- planning, running and evaluating multiplying projects

Description of activities

The preparation meeting (steering committee) took place in Sisak, Croatia, on the 20th November 2009, in the presence of representatives of the 3 LDAs and ALDA staff.

Then, the main activities of the project were the two seminars “Trainings of Multipliers” to be organized in the 3 communities. The two Seminars lasted respectively 4 and 3 days and they

međunarodne organizacije, predstavljaju glavnu ciljanu skupinu sudionika treninga. Djelatnici javne uprave i izabrani javni dužnosnici su također dobili priliku sudjelovanja na treninzima kako bi osnažili odnose između lokalnih institucija i civilnoga društva.

Metodologija

Uključivanje i sudjelovanje hrvatskog civilnog društva, kako na lokalnoj tako i na regionalnoj razini, u promociju novih i inovativnih aktivnosti na području aktivnog građanstva, ostvareno je provedbom metodologije “treninga za multiplikatore”. Ova se metodologija temelji na konceptu neformalnog učenja kroz dva seminara, te na nastavku učenja o projektu. Proces

treninga bio je usmjeren na sudionike i na praktični rad: aktivna i interaktivna metoda omogućila je sudionicima učenje iz praktičnih primjera i teorija, s ciljem planiranja novih aktivnosti.

Na ovaj način, osim što su u praksi ostvareni ciljevi projekta, sudionici su razvili svoje znanje, vještine i kompetencije o:

- programu Europa za građane
- konceptu “neformalnog učenja” o aktivnom europskom građanstvu
- sudjelovanju u različitim europskim državama
- interkulturalnoj kompetenciji
- prikupljanju, selekciji i davanju informacija
- predstavljanju specifičnih relevantnih informacija i ideja drugima
- otkrivanju, analizi i izlaganju potreba potencijalnih korisnika programa
- motiviranju drugih
- planiranju, vođenju i evaluaciji projekata multiplikacije

Opis aktivnosti

Pripremni sastanak (organizacijski odbor), održan je u Sisku, Hrvatska, 20. studenog 2009., u nazočnosti predstavnika triju Agencije lokalne demokracije i predstavnika ALDAe.

Potom, glavne projektne aktivnosti činila su dva seminara “Trening za multiplikatore” koja su održana u tri zajednice. Dva su seminara trajala 4 i 3 dana, i oni su se držali procesa treninga u kojem je

followed a participant-centred training process with active and interactive methods to build balance between the individual and group learning processes. The aim was to train reliable, credible and capable persons who can support and improve the implementation of the Europe for Citizens programme at the grass-root level to foster citizens' participation.

The trainings took place:

- in Osijek, on the 5-8th March 2009 and 20-22nd March 2009, in partnership with UPS, AIESEC Osijek, NANSEN Dialogue Centre, ROTARACT Osijek, PRONI Osijek and Hungarian partners from Pecz, gathering 25 participants, including 5 Hungarian participants.
- in Sisak, on the 26-29th March 2009 and 17-19th April 2009, in partnership with IKS Association, Petrinja Civil Right Project, Sisak, Going to Europe of Modena (Italy), gathering 19 participants, including 5 Italian participants.
- in Verteneglio, on the 2-5th April 2009 and 8-10th May 2009, in partnership with the Municipalities of Vertenglio and Cittanova, the City Library in Cittanova and the youth NGO Informo, gathering 21 participants, including 5 Italian participants.

As a follow-up of the training, on the 9th May 2009, 3 Info Point "Europe for Citizens" were open in the 3 LDAs on the 9th May 2009, celebrating the Day of Europe. In Verteneglio and Osijek, about 30 people came to visit the LDA as Info Point. LDA Sisak organized activities in 3 municipalities : Sisak, Petrinja and Gvozd, in partnership with 5 other local NGOs. In Sisak, more than 200 people visited the stand on EU and Europe for citizens programme.

Results obtained by the project

The activities implemented by the LDAs in the framework of the project produced several concrete and immediate outcomes. These individualized new and innovative methods to improve citizens' participation at local and regional level in the field of active citizenship.

sudionik u središtu događanja, te aktivnih i interaktivnih metoda kako bi bila izgrađena ravnoteža između individualnih i grupnih procesa učenja. Cilj je bio trenirati pouzdane, povjerljive i sposobne osobe koje mogu dati podršku i unaprijediti provedbu Programa Europa za građane na najširoj razini kako bi se osnažilo sudjelovanje građana.

Treninzi su održani:

- u Osijeku, od 5. do 8. ožujka 2009. te od 20. do 22. ožujka 2009. godine, u partnerstvu s organizacijama UPS, AIESEC Osijek, NANSEN Dijalog Centar, ROTARACT Osijek, PRONI Osijek, te s mađarskim partnerima iz Pečuha, a okupili su 25 sudionika, uključujući pet sudionika iz Mađarske.
- u Sisku, od 26. do 29. ožujka 2009. i od 17. do 19. travnja 2009. godine, u partnerstvu s organizacijom IKS iz Petrinje, Projekt građanskih prava Sisak, Idemo u Europu Modena (Italija), okupilo se 19 sudionika, uključujući 5 talijanskih sudionika.
- u Brtonigli od 2. do 5. travnja 2009. i od 8. do 10. svibnja 2009. godine, u partnerstvu s Općinom Brtonigla i Cittanova, Gradskom knjižnicom u Cittanovi, nevladinom organizacijom za mlade Informo, bio je 21 sudionik, uključujući i pet talijanskih sudionika.

Kao nastavak treninga, 9. svibnja 2009. godine tri Info točke "Europa za građane" otvorene su u tri Agencije lokalne demokracije prigodom obilježavanja Dana Europe. U Brtonigli i Osijeku približno 30 osoba došlo je posjetiti Agenciju lokalne demokracije i njezinu Info točku. ALD Sisak organizirala je aktivnosti u tri općine: Sisak, Petrinja i Gvozd, u partnerstvu s pet lokalnih nevladinih udruga. U Sisku je više od 200 ljudi posjetilo Info točku o Europskoj uniji i Programu Europa za građane.

Rezultati ostvareni u projektu

Aktivnosti koje su provele Agencije lokalne demokracije u okviru projekta imale su nekoliko konkretnih i izravnih rezultata koje su dale ove individualizirane i inovativne metode namijenjene usavršavanju građanskog sudjelovanja na lokalnoj i regionalnoj razini na području aktivnog građanstva.

First of all, the participants benefited directly in several directions. Their knowledge on active citizenship and European citizenship increased significantly. Before the training, participants were not very familiar with the Programme Europe for Citizens, although Croatia has been an eligible country since November 2007. Thanks to the training, they improve their knowledge and skills about the programme.

The project provided enough space for participants to get to know each other both on professional and personal level. It was crucial to find common interests in the Programme framework but in their local reality as well. This solid ground provided possibility to move on in joint planning and learning. Participants also developed their skills as multipliers at the local level. They learned how to plan and run multiplying projects.

Another important outcome is the opening of 3 info points in Croatia. There represent a sustainable basis for future cooperation at the local level and the development of joint projects. Directly linked to this, it is worth mentioning the new activities that were developed with local and international partners. In Verteneglio for example, a young participant acted as a true active citizen putting into practice networking and communication tools. Together with the support of LDA she organized meetings with international partner youth NGO Exist (Italy) and collected some local young people to participate to activities that are organized in Italy by youth NGO Exists that deal topics such as volunteering and active citizenship.

The Celebration of Europe Day in Sisak may also be seen as a joint project of local NGOs developed as a follow-up of the training session: it was a pilot cooperation between these 5 organizations in 3 towns, Sisak (May 8,2009), Petrinja (May 9,2009) and Gvozd (May 11,2009). It was the first time that the Europe Day was celebrated in Petrinja and Gvozd, offering an opportunity for citizens to receive information on EU and the Europe for Citizens programme et to ask questions on issues related to EU integration.

Sudionici su imali izravne koristi na nekoliko razina. Njihovo znanje o aktivnom građanstvu i europskom građanstvu znakovito je uvećano. Prije treninga, sudionici nisu bili upoznati s Programom Europa za građane, premda je Hrvatska prikladna država od studenog 2007. godine. Zahvaljujući treningu, oni su unaprijedili svoje znanje i vještine vezane uz program.

Projekt je osigurao dovoljno prostora kako bi se sudionici mogli međusobno bolje upoznati kako na profesionalnoj, tako i na privatnoj razini. Bilo je iznimno važno pronaći zajednički interes u okviru Programa, ali također i u njihovom lokalnom okruženju. Potom su sudionici mogli lakše prijeći u fazu planiranja i učenja. Sudionici su također razvili svoje vještine kao multiplikatori na lokalnoj razini, te su naučili kako planirati i voditi multiplikatorski projekt.

Još jedan važan rezultat je otvaranje tri Info točke u Hrvatskoj. One predstavljaju održivu bazu za buduću suradnju na lokalnoj razini, te za razvoj novih zajedničkih projekata. Zbog njihove izravne povezanosti s ovim projektom, vrijedne su spomena nove aktivnosti koje su nastale u suradnji s lokalnim i međunarodnim partnerima. U Brtonigli, primjerice, mlada sudionica postupala je kao prava aktivna građanka koja je u svoj rad uključila mrežu i komunikacije alate. Uz podršku ALD Brtonigla organizirala je sastanke s međunarodnim partnerom, nevladinom organizacijom za mlade Exist (Italija) i okupila lokalne mlade ljude koji su sudjelovali u aktivnostima koje su organizirala u Italiji, a koje su se poglavito bavile temama kao što su volonterizam i aktivno građanstvo.

Obilježavanje Dana Europe u Sisku može se prepoznati kao zajednički projekt lokalnih organizacija civilnoga društva organiziran kao nastavak treninga: bio je to pilot projekt suradnje 5 organizacija u 3 grada – Sisak (8. svibnja 2009.), Petrinja (9. svibnja 2009.), te Gvozd (11. svibnja 2009.). Bilo je to prvi puta da je Dan Europe obilježen u Petrinji i Gvozdu, ponuđena mogućnost građanima da dođu informacije o Europskoj uniji i programu Europa za građane, te da građani mogu postavljati pitanja vezana uz integraciju Republike Hrvatske u Europsku uniju.

A last outcome of the project is the transnationality which has been expressed by going beyond national vision and by giving the floor to people from different national backgrounds and different working, social and political point of view on the issue of active citizenship. These was achieved through the cooperation with international partners (mainly Italian and Hungarian partners) who encouraged to strengthen the transnational dimension by inviting few young multipliers to join them in their activities focused on youth and active youth participation in society.

The experience was an efficient way to promote cultural and linguistic diversity too thus raising awareness on the richness of the cultural and linguistic environment in Europe and beyond Europe.

Posljednji rezultat projekta je transnacionalnost koja je izražena djelovanjem iznad nacionalnih vizija, pružanjem mogućnosti sudjelovanja ljudima različitih nacionalnosti, te različitog radnog, društvenog i političkog pogleda na aktivno građanstvo. To je ostvareno suradnjom s međunarodnim partnerima (uglavnom talijanskim i mađarskim), koji su pozvani kako bi bila osnažena transnacionalna dimenzija uključivanjem nekoliko mladih multiplikatora koji su se pridružili u aktivnostima usmjerenim na mlade ljude i na aktivno sudjelovanje mladih u društvu.

Ovo je iskustvo bilo učinkovit način promicanja kulturne i jezične različitosti, te širenja svijesti o bogatstvu kulturnog i jezičnog okruženja u Europi i izvan nje.

Contacts/Kontakti

ALDA

Office in Strasbourg

c/o Council of Europe - 67075 Strasbourg (FR)

phone +33 3 90 21 45 93

fax +33 3 90 21 55 17

Office in Brussels

Rue des Confédérés 47 - 1000 Brussels (BE)

phone +32 2 74 20 161

Office in Italy

Viale Mazzini 225 - 36100 Vicenza (IT)

phone +39 04 44 54 01 46

fax +39 04 44 23 10 43

www.alda-europe.eu

LDA Osijek

Setaliste k.F., Sepera 8b - 31000 Osijek (HR)

phone 00385/31 203 088

fax 00385/31 203 087

ldaosijek@aldaintranet.org

www.lda-osijek.hr

LDA Sisak

S.i.A. Radica 2a - 44000 Sisak (HR)

phone 00385/44 521 227

fax 00385/44 521 231

ldasisak@aldaintranet.org

ldesk-si@sk.htnet.hr

www.lda-sisak.hr

LDA Verteneglio/Brtonigla

piazza San Zenone 4

52474 Verteneglio/Brtonigla (HR)

phone 00385/52 774 617

fax 00385/52 720 424

ldaverteneglio@aldaintranet.org

info@lda-verteneglio.hr

www.lda-verteneglio.hr